

Ένα κείμενο πρέπει να χαρακτηρίζεται από αλληλουχία και συνοχή.

Αλληλουχία: Ομαλή μετάβαση από τη μια σκέψη στην άλλη, από την μια ιδέα στην άλλη.

Συνοχή: Τρόπος σύνδεσης των προτάσεων και των παραγράφων μεταξύ τους έτσι, ώστε να εξασφαλίζεται νοηματική συνέχεια στο κείμενο. Η συνοχή βοηθά στο να τηρείται και η αλληλουχία στο κείμενό μας.

Αλληλουχία έχουμε:

- Με τον χωρισμό του κειμένου σε παραγράφους.
- Με την τήρηση του σχήματος: Πρόλογος, Κύριο θέμα, επίλογο.
- Με την οργάνωση των ιδεών με σειρά:
 - Λογική (στα επιχειρηματολογικά κείμενα)
 - Χρονική (στα αφηγηματικά κείμενα. Η αφήγηση οργανώνεται με άξονα τον χρόνο).
 - Τοπική (στα περιγραφικά κείμενα. Η περιγραφή οργανώνεται με άξονα τον χώρο).

Η συνοχή επιτυγχάνεται με:

- Συνδετικές λέξεις ή φράσεις.
- Με την επανάληψη λέξεων ή φράσεων.
- Με την αντικατάσταση μιας λέξης με αντωνυμία.
- Με την παράλειψη μιας λέξης ή μιας φράσης που ήδη έχει ειπωθεί.

Παρατήρηση:

- ✓ Το κείμενο διαμορφώνεται ανάλογα με το είδος στο οποίο ανήκει, τον αποδέκτη, και τον σκοπό για τον οποίο γράφεται.
- ✓ Ορισμένα είδη κειμένου έχουν τυπική μορφή:
 - Ένα άρθρο πρέπει οπωσδήποτε να έχει τίτλο.
 - Μια επιστολή πρέπει να έχει προσφώνηση – επιφώνηση.

Συνδετικές λέξεις:

- Επεξήγηση: δηλαδή, με άλλα λόγια, πιο συγκεκριμένα.
- Αντίθεση: εντούτοις, αντίθετα, παρ' όλα αυτά.
- Συμπέρασμα: λοιπόν, επομένως, ώστε, με αποτέλεσμα.
- Χρόνο: μετά, ύστερα, κατά την διάρκεια, αφού, αφότου.
- Τόπο: επάνω, κάτω, εδώ, εκεί.
- Αιτία: επειδή, εφόσον, εξαιτίας, η αιτία είναι.
- Παράδειγμα: για παράδειγμα, όπως.
- Σύγκριση: παρόμοια, αντίστοιχα, ανάλογα.
- Προσθήκη: επίσης, επιπλέον, συμπληρωματικά.
- Απαρίθμηση: πρώτον, δεύτερον, αρχικά.
- Προϋπόθεση: με τον όρο, με την προϋπόθεση.

Ασκήσεις:

- ✓ Ακούω και μιλώ: 1, σελ.69.
- ✓ Ακούω και μιλώ: 2, σελ. 69.
- ✓ Ακούω και μιλώ: 4, σελ. 69.
- ✓ Επανάληψη της 4^{ης} ενότητας (Το σχολείο στον χρόνο).